

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 774/2023
31.08.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Мирјане Андријашевић, Зорана Хаџића и Иване Рађеновић, чланова већа, у предмету предлагача „МК LAND SPV“ доо Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., против противника предлагача Пољопривредно предузеће „САВА КОВАЧЕВИЋ“ доо Врбас, чији су пуномоћници Мићо Булат и Немања Крчмар, адвокати у ..., ради увида у пословну документацију друштва, одлучујући о ревизији предлагача изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пвж 419/22 од 21.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.08.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији предлагача изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пвж 419/22 од 21.12.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија предлагача изјављена против решења Привредног апелационог суда Пвж 419/22 од 21.12.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев противника предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Привредног суда у Сомбору Р 82/2022 од 21.10.2022. године, одбијен је предлог предлагача којим је тражено да противник предлагача омогући приступ актима и документима друштва одређеним у ставу првом изреке првостепене пресуде. Обавезан је предлагач да противнику предлагача накнади трошкове ванпарничног поступка у износу од 16.500,00 динара са затезном каматом од дана извршности до исплате.

Решењем Привредног апелационог суда Пвж 419/22 од 21.12.2022. године одбијена је као неоснована жалба предлагача и потврђено је првостепено решење.

Против правноснажног другостепеног решења предлагач је изјавио благовремену ревизију, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Противник предлагача је у одговору на ревизију оспорио дозвољеност исте и предложио да Врховни суд одбаци ревизију као недозвољену. Тражио је накнаду трошкова за судске таксе и за састав одговора на ревизију.

Према одредби члана 404. став 1. ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од 5 судија, према одредби члана 404. став 2. ЗПП. Ове одредбе примењују се и у ванпарничном поступку, по одредби члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“ бр. 46/95- др. закон, 18/2005-др. закон, 85/2012, 45/2013-др. закон, 55/2014, 6/2015 и 106/2015-др. закон).

Предлагач је предлогом тражио да суд наложи противнику предлагача да предлачу омогући приступ актима и документима друштва који су одређени у изреци првостепене пресуде. Првостепени суд је утврдио да је предлагач члан Привредног друштва „Миротин“ доо Врбас са уделом од 33,33% у основном капиталу, те да је наведено друштво („Миротин“ доо Врбас) контролни акционар овде противника предлагача, са уделом од 100% у основном капиталу друштва.

Код оваквог чињеничног стања, становиште је нижестепених судова да предлагач који члан противника предлагача, односно нема непосредно капитал учешће у основном капиталу противника предлагача, није активно легитимисан да захтева да му се омогући увид у акте и документе противника предлагача. Према налажењу нижестепених судова, то право се искључиво признаје члану друштва, те како предлагач није члан друштва – противника предлагача, нижестепени судови су одбили предлог предлагача за увид у акте и документа противника предлагача.

Имајући у виду предмет тражене правне заштите, начин пресуђења другостепеног суда, као и разлоге на којима је засновано побијано другостепено решење, Врховни суд налази да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној.

Пре свега, нема потребе за новим тумачењем одредаба закона које су од значаја за остваривање права акционара на увид у акта и документа друштва. Такође, и према становишту Врховног суда, то право резервисано је искључиво за чланове, односно акционаре друштва, а не и за лица која посредно, преко капитал учешћа у члану друштва – противника предлагача, имају одређених интересних сфера у самом друштву – противнику предлагача, али не и чланска права. Ревизијски наводи којима се тумаче релевантне законске одредбе, укључујући одредбе које се односе на групу друштава и овлашћења контролног друштва, представљају тумачење предлагача које није од значаја за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној. Није од утицаја на уједначавање судске праксе ни одлука Вишег трговинског суда Пж 3705/05 од 16.06.2005. године коју је ревидент приложио уз ревизију, из разлога што је побијана одлука другостепеног суда у овој правној ствари донета у складу са становиштем Врховног касационог суда и применом релевантних законских одредби Закона о

привредним друштвима, који, штавише, није био на снази у време доношења одлуке Вишег трговинског суда на коју ревидент указује. Свакако, једна одлука не значи преовлађујућу судску праксу у битно истој чињеничној и правној ситуацији.

То су разлози због којих Врховни суд не налази да су испуњени услови за изузетну дозвољеност ревизије предлагача, па је одлучио као у првом ставу изреке применом одредбе члана 404. став 1. и 2. ЗПП.

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије на основу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20) и нашао да ревизија предлагача није дозвољена.

Ревизија је у ванпарничном поступку дозвољена по одредбама Закона о ванпарничном поступку из члана 27. у ванпарничном поступку у коме се одлучује о статусним стварима и о ванпарничним стварима које се односе на станарско право, а у поступку у коме се одлучује о имовинскоправним стварима дозвољена је под условима под којима се по Закону о парничном поступку може изјавити ревизија у имовинскоправним споровима.

Имајући у виду да у конкретном случају предлог о коме се у ванпарничном поступку одлучује није имовинскоправне природе, нити се ради о статусним стварима или станарском праву, Врховни суд налази да ревизија предлагача није дозвољена.

На основу изложеног, Врховни суд је применом процесних овлашћења из члана 413. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни суд је одбио захтев противника предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка, имајући у виду да трошкови настали поводом одговора на ревизију не представљају трошкове потребне ради одлучивања о ревизији.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић